

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie wniosku dotyczącego decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie starań podejmowanych przez państwa członkowskie zmierzających do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych w celu realizacji do 2020 r. zobowiązań Wspólnoty dotyczących redukcji emisji gazów cieplarnianych

COM(2008) 17 wersja ostateczna — 2008/0014 (COD)

(2009/C 27/16)

Dnia 11 lutego 2008 r. Rada, działając na podstawie art. 175 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, postanowiła zasięgnąć opinii Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie:

wniosku dotyczącego decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie starań podejmowanych przez państwa członkowskie zmierzających do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych w celu realizacji do 2020 r. zobowiązań Wspólnoty dotyczących redukcji emisji gazów cieplarnianych

Sekcja Rolnictwa, Rozwoju Wsi i Środowiska Naturalnego, której powierzono przygotowanie prac Komitetu w tej sprawie, przyjęła swoją opinię 4 czerwca 2008 r. Sprawozdawcą był Gintaras MORKIS.

Na 446. sesji plenarnej w dniach 9–10 lipca 2008 r. (posiedzenie z 9 lipca) Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny przyjął stosunkiem głosów 116 do 2 — 8 osób wstrzymało się od głosu — następującą opinię:

1. Streszczenie uwag i zaleceń EKES-u

1.1 Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę Komisji Europejskiej, w ramach której proponuje ona państwom członkowskim wspólne starania na rzecz walki ze zmianami klimatu, zmierzające do realizacji zobowiązań Wspólnoty, aby w latach 2013–2020 zmniejszyć emisję gazów cieplarnianych ze źródeł nieobjętych dyrektywą 2003/87/WE (unijnym systemem handlu uprawnieniami do emisji — EU ETS).

1.2 Komitet uznaje przewodnią rolę UE w międzynarodowych negocjacjach dotyczących zobowiązań w odniesieniu do ochrony środowiska i klimatu i przyjmuje ją z zadowoleniem. Dzięki przyjętym zobowiązaniom UE stanowi wiodący przykład i może zachęcić inne kraje do porównywalnych działań.

1.3 Komitet jest zdania, że przy wdrażaniu decyzji oraz realizacji zobowiązań państw członkowskich kluczowa rola przypada społeczeństwu obywatelskiemu. Państwa członkowskie powinny bardziej wspierać inicjatywy społeczne przyczyniające się do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych i opracowywać sposoby wspomagania takich inicjatyw.

— Społeczeństwo obywatelskie może odgrywać kluczową rolę we wdrażaniu tej decyzji. Dlatego trzeba szerzej upowszechniać informacje o zawartych w niej wymogach oraz o sposobach ich realizacji w każdym państwie członkowskim.

— Należy także położyć większy nacisk na kampanie edukacyjne, które zwiększą w społeczeństwie świadomość i zrozumienie konieczności podejmowania starań na rzecz ograniczenia emisji gazów cieplarnianych.

— Ponadto istnieje pilna potrzeba szkolenia specjalistów oraz ogólnej edukacji społeczeństwa w zakresie oszczędzania energii, ochrony środowiska i zmian klimatu.

1.4 Komitet uważa, że działania mające na celu ograniczenie emisji gazów cieplarnianych powinny być realizowane w taki

sposób, aby chronić, a nawet wzmacniać długoterminowo konkurencyjność gospodarczą Europy. Światowy popyt na rozwój odnawialnych źródeł energii oraz efektywnych energetycznie produktów i metod produkcji będzie coraz bardziej wzrastał, a Europa zajmuje dobrą pozycję, by uzyskać przewagę konkurencyjną jako światowy lider w wielu z tych dziedzin. UE i państwa członkowskie muszą wspierać związane z tym badania i rozwój.

1.5 Przewidywana w art. 3 ust. 3 wniosku możliwość przenoszenia przez państwa członkowskie z kolejnego roku ilości odpowiadających 2 % dopuszczalnego dla danego państwa członkowskiego poziomu emisji gazów cieplarnianych lub przenoszenia nadwyżek ograniczenia emisji na następny rok w razie niewyczerpania poziomu emisji określonego w ust. 2, nie jest wystarczająco elastyczna. Możliwość przenoszenia na okres wynoszący rok nie zapewnia bowiem dostatecznej swobody działania, potrzebnej do realizacji dużych projektów i osiągania dobrych wyników. Jest to szczególnie istotne dla małych państw członkowskich wdrażających duże projekty na rzecz zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych.

Komisja proponuje, aby każde państwo członkowskie opracowało plan osiągnięcia swojego celu krajowego. Średnia wartość rocznych emisji gazów cieplarnianych w okresie 2013–2020 nie powinna jednak być wyższa niż średnia roczna wartość emisji od 2005 do 2020 roku. Zdaniem Komitetu dla realizacji tych planów ważne będzie ich regularne monitorowanie na szczeblu krajowym i europejskim, aby szybko zidentyfikować wszelkie rozbieżności i podjąć działania korygujące.

1.6 Komitet jest zdania, że aby realizacja zobowiązań Wspólnoty była bardziej efektywna pod względem kosztów i by można było osiągnąć wspólne cele jak najmniejszym kosztem, państwa członkowskie powinny mieć możliwość przekazania części przyznanych im uprawnień do emisji innemu państwu członkowskiemu, opierając się na dwustronnych porozumieniach międzynarodowych.

1.7 Komitet uważa, że poprzez stosowanie elastycznych instrumentów w przedsięwzięciach mających na celu wspólnie wdrażanie mechanizmu czystego rozwoju należy dążyć do osiągnięcia stosownej równowagi między działaniami ukierunkowanymi na ograniczenie emisji gazów cieplarnianych podejmowanymi wewnątrz UE a solidarnością przy wdrażaniu działań mających na celu ograniczenie emisji w krajach rozwijających się. Takie elastyczne instrumenty powinny być jednak stosowane tylko wtedy, gdy rzeczywiście przyczynią się do zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych w skali światowej. Nie powinny one przyczyniać się do przenoszenia źródeł emisji gazów cieplarnianych z państw członkowskich UE do krajów trzecich.

1.8 Komitet popiera przyjęte zobowiązania oraz podjęcie wspólnych starań przez państwa członkowskie i reprezentuje pogląd, że należy lepiej edukować społeczeństwo na temat zasad podziału wkładu w te starania. W podziale tym należy dla każdego państwa członkowskiego odrębnie oceniać okoliczności i nakłady finansowe związane z ograniczeniem emisji oraz wpływ na konkurencyjność i rozwój danego państwa. Realizacja decyzji w sprawie wspólnych starań powinna prowadzić do tego, aby każde państwo ponosiło takie same koszty względne ograniczania emisji, odnoszone do jego PKB.

1.9 Komitet wzywa Komisję do wprowadzenia systemu kontroli wypełniania zobowiązań, w ramach którego państwa członkowskie byłyby karane za przekraczanie ustalonych poziomów emisji.

2. Wprowadzenie: dokument Komisji

2.1 W dniu 23 stycznia 2008 r. Komisja Europejska przedstawiła pakiet wniosków dotyczących zwalczania zmian klimatu i wspierania rozwoju energii ze źródeł odnawialnych.

2.2 Wniosek Komisji ma służyć wdrażaniu porozumienia osiągniętego podczas posiedzenia Rady Europejskiej w dniach 8–9 marca 2007 r., zgodnie z którym Unia Europejska zobowiązuje się do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych do 2020 r. o 20 % w stosunku do 1990 r. i ponadto do dążenia, aby do 2020 r. 20 % zużywanej energii uzyskiwać ze źródeł odnawialnych.

2.3 Starania na rzecz ograniczenia emisji gazów cieplarnianych podzielone są pomiędzy sektory objęte systemem EU ETS i sektory nim nieobjęte. Komisja proponuje następujący podział: do 2020 r. redukcję emisji w sektorach objętych systemem EU ETS o 21 % w stosunku do 2005 r.; w sektorach nieobjętych tym systemem o ok. 10 % w stosunku do 2005 r. W sumie redukcje te spowodują całkowite ograniczenie emisji o 14 % w stosunku do roku 2005, co odpowiada ograniczeniu o 20 % w stosunku do roku 1990.

2.4 Rada zaproponowała jeszcze ambitniejsze cele, pod warunkiem podpisania globalnego i kompleksowego porozu-

mienia na okres po 2012 r. i zobowiązania innych krajów rozwiniętych do porównywalnych ograniczeń emisji, a bardziej zaawansowanych gospodarczo krajów rozwijających się do wkładu na miarę ich zobowiązań i możliwości. Pod tymi warunkami Wspólnota dążyłaby do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych do 2020 r. o 30 %.

2.5 We wniosku określa się, jaki wkład muszą wnieść państwa członkowskie w starania na rzecz realizacji zobowiązania Wspólnoty do redukcji emisji gazów cieplarnianych ze źródeł nieobjętych dyrektywą 2003/87/WE (systemem EU ETS) w latach 2013–2020.

2.6 Wniosek zawiera zasady, według których określa się, jaki wkład muszą wnieść państwa członkowskie w starania na rzecz realizacji zobowiązania Wspólnoty do redukcji emisji gazów cieplarnianych w latach 2013–2020.

2.7 Komisja reprezentuje ponadto pogląd, że przy staraniach służących ograniczeniu emisji gazów cieplarnianych należy dokonać podziału wysiłków państw członkowskich, uwzględniając różnice gospodarcze i PKB na mieszkańca w danym państwie członkowskim. Dlatego państwa członkowskie osiągnące obecnie stosunkowo niski PKB na mieszkańca i oczekujące w przyszłości wysokiego wzrostu PKB powinny móc emitować więcej gazów cieplarnianych w 2020 r. niż w 2005 r.

2.8 Uwzględniając proponowane zróżnicowanie, Komisja zaleca określenie pewnych górnych poziomów dla poszczególnych krajów, przy czym żadne z państw nie powinno być zmuszone do zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych do 2020 r. o więcej niż 20 % w porównaniu do poziomu emisji z 2005 r., jednocześnie jednak żadnemu z państw nie można pozwolić na zwiększenie emisji gazów cieplarnianych do 2020 r. o więcej niż 20 % w porównaniu do poziomu z 2005 r.

2.9 Komisja przewiduje, że każde państwo członkowskie ograniczy do 2020 r. emisję gazów cieplarnianych ze źródeł nieobjętych dyrektywą 2003/87/WE o odsetek określony dla danego państwa członkowskiego w załączniku do decyzji w odniesieniu do jego emisji w 2005 r.

2.10 Zdaniem Komisji w latach 2013–2020 emisję gazów cieplarnianych należy co roku zmniejszać. Przewiduje się jednak pewną elastyczność: każde państwo członkowskie ma prawo przenosić z kolejnego roku ilości odpowiadające 2 % dopuszczalnego dla danego państwa członkowskiego poziomu emisji gazów cieplarnianych. Ponadto państwa członkowskie o poziomie emisji poniżej dopuszczalnej granicy mają możliwość przenoszenia nadwyżek ograniczeń emisji na następny rok.

2.11 Każde państwo członkowskie rocznie ogranicza emisję gazów cieplarnianych w sposób linearny, aby zagwarantować, że nie przekroczy one maksymalnego poziomu dla danego państwa członkowskiego w 2020 r., jak określono w załączniku do decyzji.

2.12 W celu zapewnienia państwom członkowskim większej elastyczności w spełnianiu zobowiązań oraz wsparcia zrównoważonego rozwoju w krajach trzecich (w szczególności w krajach rozwijających się), a także zagwarantowania bezpieczeństwa inwestorom, Komisja proponuje umożliwienie dalszego wykorzystywania przez państwa członkowskie kredytów redukcji emisji uzyskanych w ramach mechanizmu czystego rozwoju, ponieważ jest to ważne dla zapewnienia rynku dla tych kredytów po 2012.

2.13 Aby zapewnić funkcjonowanie takiego rynku oraz dalsze redukcje emisji gazów cieplarnianych w UE, a zatem dalszą realizację celów Wspólnoty odnoszących się do wykorzystania odnawialnych źródeł energii, bezpieczeństwa energetycznego, innowacji i konkurencyjności, proponuje się przyznanie państwom członkowskim prawa do wykorzystywania rocznie, do czasu zawarcia międzynarodowego porozumienia w sprawie zmian klimatu, kredytów uzyskanych w wyniku realizacji projektów redukcji emisji gazów cieplarnianych w krajach trzecich, w wysokości do 3 % emisji gazów cieplarnianych ze źródeł nieobjętych systemem EU ETS w 2005 r. w każdym z państw członkowskich. Ilość ta odpowiada jednej trzeciej starań na rzecz zmniejszenia emisji w 2020 r. Każde z państw członkowskich powinno mieć prawo do przekazania niewykorzystanej części tego przydziału innym państwom członkowskim.

2.14 Komisja jest zdania, że po zawarciu w przyszłości międzynarodowego porozumienia w sprawie zmian klimatu, państwa członkowskie powinny uznawać kredyty redukcji emisji pochodzące jedynie z tych krajów, które ratyfikują to porozumienie i przyjmą wspólne podejście.

2.15 Ponadto Komisja jest zdania, że po zawarciu przez Wspólnotę międzynarodowego porozumienia w sprawie zmian klimatu konieczne będzie dostosowanie dopuszczalnych poziomów emisji poszczególnych państw członkowskich w oparciu o nowe, określone w tym porozumieniu, zobowiązanie do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych podjęte przez Wspólnotę.

2.16 Przewiduje się, że państwa członkowskie w rocznych sprawozdaniach przedstawianych zgodnie z art. 3 decyzji 280/2004/WE będą informować o rocznych emisjach powstałych w wyniku wdrożenia art. 3 oraz o wykorzystaniu kredytów zgodnie z art. 4. Ponadto państwa członkowskie do dnia 1 lipca 2016 r. przedstawią uaktualnione sprawozdanie na temat przewidywanych postępów.

3. Uwagi ogólne

3.1 Inicjatywa Komisji Europejskiej, w ramach której proponuje ona państwom członkowskim wspólne starania na rzecz walki ze zmianami klimatu, zmierzające do realizacji zobowiązań Wspólnoty, aby w latach 2013–2020 zmniejszyć emisję gazów cieplarnianych ze źródeł nieobjętych dyrektywą 2003/87/WE (systemem EU ETS), stanowi ważne ogniwo w łańcuchu decyzji związanych z walką ze zmianami klimatu.

3.2 Komitet jest przekonany, że proponowana decyzja przyczyni się do realizacji zadań Wspólnoty w zakresie ochrony środowiska i zmian klimatu. Polityka Wspólnoty w tej dzied-

zynie musi zapewniać wyraźne ograniczenie emisji gazów cieplarnianych poprzez postawienie państwom członkowskim obligatoryjnych wymagań, których spełnienie będzie podlegać ścisłej kontroli.

3.3 Jednocześnie Komitet pragnie zwrócić uwagę na fakt, że skuteczność decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie starań zmierzających do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych pozostaje w znacznej zależności z pozostałymi dwoma elementami pakietu dotyczącego energii i zmian klimatu: dyrektywy w sprawie odnawialnych źródeł energii oraz dyrektywy w sprawie systemu EU ETS. Oznacza to, że wszystkie te elementy muszą ze sobą synergicznie współdziałać, a zmiana jednego z nich będzie miała wpływ na pozostałe.

3.4 Jeżeli zostanie osiągnięte międzynarodowe porozumienie, należy dostosować do niego zobowiązania Wspólnoty. Wielkie nadzieje pokłada się w negocjacjach rozpoczętych w grudniu 2007 r. na Bali (Indonezja), które mogą mieć decydujące znaczenie dla działań światowych do 2020 r. Byłoby bardzo dobrze, gdyby udało się doprowadzić te negocjacje do końca, a także zawrzeć porozumienie w sprawie ochrony klimatu podczas szczytu klimatycznego w Kopenhadze w 2009 r. Przedtem odbędzie się jeszcze szczyt klimatyczny w Poznaniu, po którym oczekuje się widocznych postępów.

3.5 Należy z zadowoleniem przyjąć fakt, że UE odgrywa przewodnią rolę w tych negocjacjach. Dzięki przyjętym zobowiązaniom UE daje dobry przykład i stara się zachęcić inne kraje do podobnych działań. Zrozumiałe jest, że kraje wschodzące, takie jak Chiny, Indie i Brazylia nie obniżą emisji, jednak mogą ograniczyć ich wzrost w stosunku do wzrostu gospodarczego. Komitet zachęca Komisję do dołożenia wszelkich starań na rzecz zawarcia międzynarodowego porozumienia (post-Kioto), w ramach którego kraje rozwinięte zobowiązałyby się do zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych do 2020 r. o 30 % w porównaniu z poziomem z roku 1990. Odpowiadałoby to prognozom przedstawionym w czwartym sprawozdaniu IPCC, według których w celu obniżenia globalnego ocieplenia do wartości wyższej o 2°C od poziomu z okresu przedindustrialnego potrzebne jest ograniczenie emisji do roku 2020 o 25–40 % w stosunku do poziomu z roku 1990. Jeśli takie międzynarodowe porozumienie dojdzie do skutku, konieczne będzie oczywiście ponowne przyjrzenie się omawianemu wnioskowi oraz innym wnioskowi Komisji z pakietu dotyczącego energii i zmian klimatycznych w celu dostosowania zawartych w nich celów do tych bardziej wymagających założeń. Ważne jest zatem, by wszystkie zainteresowane strony uznawały i wykorzystywały jako podstawę planowania fakt, że cele obecnie proponowane na 2020 r. stanowią jedynie pierwszy krok, a w odpowiednim czasie, być może już w 2020 r., a z pewnością w latach późniejszych, potrzebne będą cele bardziej ambitne.

3.6 Komitet reprezentuje pogląd, że działania mające na celu ograniczenie emisji gazów cieplarnianych powinny być realizowane w taki sposób, aby chronić, a nawet wzmacniać długoterminowo konkurencyjność gospodarczą Europy. Na świecie będzie rosło zapotrzebowanie na rozwój energii odnawialnej oraz efektywne energetycznie produkty i sposoby produkcji.

Europa jest w dobrym położeniu, by zdobyć przewagę konkurencyjną, stając się światowym liderem w wielu z tych dziedzin. Taki rozwój będzie wymagał wsparcia ze strony UE i państw członkowskich w zakresie badań i rozwoju. Poza tym istnieje pilna potrzeba szkolenia specjalistów i ogólnej edukacji społeczeństwa w zakresie oszczędzania energii, ochrony środowiska i zmian klimatu.

3.7 Przy wdrażaniu decyzji oraz realizacji zobowiązań państw członkowskich kluczowa rola przypada społeczeństwu obywatelskiemu. Państwa członkowskie powinny bardziej wspierać inicjatywy społeczne przyczyniające się do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych i opracowywać sposoby wspomagania takich inicjatyw.

- Społeczeństwo obywatelskie może odgrywać kluczową rolę we wdrażaniu tej decyzji. Dlatego trzeba szerzej upowszechnić informacje o zawartych w niej wymogach oraz sposobach ich realizacji w każdym państwie członkowskim.
- Należy także położyć większy nacisk na kampanie edukacyjne, które zwiększą w społeczeństwie świadomość i zrozumienie konieczności podejmowania starań na rzecz ograniczenia emisji gazów cieplarnianych.
- Ponadto istnieje pilna potrzeba szkolenia specjalistów i ogólnej edukacji społeczeństwa w zakresie oszczędzania energii, ochrony środowiska i zmian klimatu.

4. Uwagi szczegółowe

4.1 Komitet uważa, że poprzez stosowanie elastycznych instrumentów w przedsięwzięciach mających na celu wspólne wdrażanie mechanizmu czystego rozwoju należy dążyć do osiągnięcia stosownej równowagi między działaniami ukierunkowanymi na ograniczenie emisji gazów cieplarnianych podejmowanymi wewnątrz UE a solidarnością przy wdrażaniu działań mających na celu ograniczenie emisji w krajach rozwijających się. Takie elastyczne instrumenty powinny być jednak stosowane tylko wtedy, gdy rzeczywiście przyczynią się do zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych w skali światowej. Nie powinny one przyczyniać się do przenoszenia źródeł emisji gazów cieplarnianych z państw członkowskich UE do krajów trzecich.

4.2 Komisja proponuje, aby państwa członkowskie nadal miały możliwość wykorzystywania kredytów redukcji emisji uzyskanych z tytułu projektów w ramach mechanizmu czystego rozwoju, co jest ważne dla zapewnienia rynku dla tych kredytów po 2012 r. Komitet żywi obawy co do jakości poświadczonych redukcji emisji (CER) uzyskanych w wyniku projektów w ramach mechanizmu czystego rozwoju. Jeżeli inwestujące państwa (w ramach projektów rozpoczętych przed 2013 r.) mają nadal korzystać z CER, Komitet proponuje, aby zrewidować i zweryfikować poziom odniesienia w celu ustalenia, czy projekt nadal jest dodatkowy. W przypadku nowych projektów realizowanych w ramach mechanizmu czystego rozwoju, które mają być częścią wkładu państwa członkowskiego we wspólne starania na rzecz ograniczenia emisji gazów cieplarnianych, należy uwzględnić tylko projekty realizowane z zastosowaniem najlepszych dostępnych technik.

4.3 Komisja przytacza jedynie ogólną zasadę, że kraje o wysokim PKB na mieszkańca podejmą bardziej rygorystyczne

zobowiązania w zakresie ograniczenia emisji, a w przypadku krajów o niskim PKB na mieszkańca zobowiązania te będą mniej rygorystyczne. Istnieje jednak możliwość, że różne kraje osiągające podobny PKB na mieszkańca będą musiały poczynić różne starania, aby osiągnąć takie same wyniki w ograniczeniu emisji. Planując podział wkładu we wspólne starania należy dla każdego państwa członkowskiego odrębnie oceniać okoliczności i nakłady finansowe związane z ograniczeniem emisji oraz wpływ na konkurencyjność i rozwój danego państwa. Efektem decyzji w sprawie wspólnych starań powinny być równe koszty względne ograniczania emisji w odniesieniu do PKB każdego państwa.

4.4 Komitet wskazuje na wyraźną sprzeczność w tekście decyzji. Komisja proponuje 2005 r. jako rok odniesienia dla oceny starań państw członkowskich w zakresie ograniczenia emisji gazów cieplarnianych, a 2020 r. jako rok kończący ten okres. W drugim akapicie art. 3 ust. 2 mowa jest o tym, że każde państwo członkowskie rocznie ogranicza wspomniane emisje gazów cieplarnianych w sposób linearny. Jednocześnie w akapicie pierwszym tego samego ustępu określa się, że każde państwo członkowskie gwarantuje, iż jego całkowite emisje gazów cieplarnianych w 2013 r. ze źródeł nieobjętych dyrektywą 2003/87/WE nie przekraczają średnich rocznych emisji gazów cieplarnianych tego państwa członkowskiego z tych źródeł w latach 2008, 2009 i 2010, jak zgłoszono i sprawdzono zgodnie z dyrektywą 2003/87/WE i decyzją 280/2004/WE. Zgodnie z tym jako lata odniesienia do oceny sytuacji w 2013 r. służą lata 2008, 2009 i 2010.

4.5 Zdaniem Komitetu przewidywana w art. 3 ust. 3 wniosku dotyczącego decyzji możliwość przenoszenia przez państwa członkowskie z kolejnego roku ilości odpowiadających 2 % dopuszczalnego dla danego państwa członkowskiego poziomu emisji gazów cieplarnianych lub przenoszenia nadwyżek ograniczenia emisji na następny rok w razie niewyzerpania poziomu określonego w ust. 2, nie jest wystarczająco elastyczna. Możliwość przenoszenia na okres wynoszący rok nie zapewnia bowiem dostatecznej swobody działania, jeżeli mają być realizowane duże projekty i osiągnięte dobre wyniki. Jest to szczególnie istotne dla małych państw członkowskich wdrażających duże projekty na rzecz zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych.

Komisja proponuje, aby każde państwo członkowskie opracowało plan osiągnięcia swego krajowego celu. Średnia wartość rocznych emisji gazów cieplarnianych w okresie 2013–2020 nie powinna jednak być wyższa niż średnia roczna wartość emisji w 2005 r. Zdaniem Komitetu dla realizacji tych planów ważne będzie ich regularne monitorowanie na szczeblu krajowym i europejskim, aby szybko zidentyfikować wszelkie rozbieżności i podjąć działania korygujące.

4.6 Komitet jest zdania, że aby realizacja zobowiązań Wspólnoty była bardziej efektywna pod względem kosztów i by można było osiągnąć wspólne cele jak najmniejszym kosztem, państwa członkowskie powinny mieć możliwość przekazania części przyznanego im uprawnień do emisji innemu państwu członkowskiemu, opierając się na dwustronnych porozumieniach międzynarodowych.

4.7 Komitet wzywa Komisję do wprowadzenia systemu kontroli wypełniania zobowiązań, w ramach którego państwa członkowskie byłyby karane za przekraczanie ustalonych poziomów emisji.

4.8 Także przepis w art. 4 ust. 1 lit. c) dotyczący sprawiedliwego podziału geograficznego projektów przy stosowaniu działań w odniesieniu do zakupu kredytów redukcji emisji nie jest wystarczająco konkretny.

4.9 Komisja powinna dostarczyć państwom członkowskim wskazówki, narzędzia i inne środki pomocne w realizacji decyzji. Jako pierwszy krok przydatne byłoby wydanie przewodnika zawierającego przykłady skutecznych działań i sukcesów osiągniętych już w UE.

4.10 Mając na uwadze osiągnięcie celów założonych w decyzji, Komitet zaleca, aby państwa członkowskie wykorzysty-

wały środki z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności do finansowania projektów, przy których realizacji nie emituje się gazów cieplarnianych albo nawet emisja ta się zmniejsza.

4.11 W przypadku zakładów objętych systemem ETS przyjęto, że w okresie 2013–2020 rozdział uprawnień przyjmie formę licytacji. Zapewni to środki potrzebne na redukcję emisji gazów cieplarnianych w sektorach nieobjętych systemem EU ETS. W ramach zachęty część uzyskanych w ten sposób środków powinno się skierować do sektorów, które podejmują starania na rzecz ograniczenia emisji gazów cieplarnianych. Pozostałą część natomiast powinno się przekazać na fundusz solidarności z krajami rozwijającymi się, z przeznaczeniem na realizowane w tych krajach projekty służące dostosowaniu się do zmian klimatu.

Bruksela, 9 lipca 2008 r.

Przewodniczący

Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego

Dimitris DIMITRIADIS

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie geologicznego składowania dwutlenku węgla oraz zmieniającej dyrektywy Rady 85/337/EWG, 96/61/WE, dyrektywy 2000/60/WE, 2001/80/WE, 2004/35/WE, 2006/12/WE i rozporządzenie (WE) nr 1013/2006

COM(2008) 18 wersja ostateczna — 2008/0015 (COD)

(2009/C 27/17)

Dnia 8 lutego 2008 r. Rada, działając na podstawie art. 175 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, postanowiła zasięgnąć opinii Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie:

wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie geologicznego składowania dwutlenku węgla oraz zmieniającej dyrektywy Rady 85/337/EWG, 96/61/WE, dyrektywy 2000/60/WE, 2001/80/WE, 2004/35/WE, 2006/12/WE i rozporządzenie (WE) nr 1013/2006.

Sekcja Rolnictwa, Rozwoju Wsi i Środowiska Naturalnego, której powierzono przygotowanie prac Komitetu w tej sprawie, przyjęła swoją opinię 4 czerwca 2008 r. Sprawozdawcą był Gerd WOLF.

Na 446. sesji plenarnej w dniach 9-10 lipca 2008 r. (posiedzenie z 9 lipca) Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny stosunkiem głosów 138 do 1 — 4 osoby wstrzymały się od głosu — przyjął następującą opinię:

Treść:

1. Streszczenie i wnioski
2. Wprowadzenie
3. Wniosek Komisji
4. Uwagi ogólne
5. Uwagi szczegółowe

1. Streszczenie i wnioski

1.1 Wychwytywanie i długotrwałe składowanie dwutlenku węgla (CO₂) — CCS, powstającego przy wykorzystaniu (spalaniu) kopalnych źródeł energii stanowiłoby istotny wkład w

ochronę klimatu. Dlatego należy dążyć do przyspieszonego rozwoju tej technologii oraz jej możliwie jak najwcześniejszego wdrożenia.

1.2 Komitet przyjmuje z zadowoleniem i wspiera dyrektywę proponowaną przez Komisję jako konieczny warunek rozwoju i stosowania CCS.

1.3 W dyrektywie porusza się istotne punkty widzenia i proponuje odpowiednie przepisy. Dotyczy to przede wszystkim kwestii bezpieczeństwa ludzi i środowiska oraz wynikającej z nich odpowiedzialności. W ten sposób dyrektywa przyczynia się także do pozyskania akceptacji obywateli i uwzględnia ich potrzebę bezpieczeństwa.